

ಕಾನೂನು ಕಿರಣ KANOONU KIRANA

ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಕಾನೂನು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಯ ಕಾನೂನು ಸಾಕ್ಷರತಾ ಪತ್ರಿಕೆ
ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ * ಬಾಸಗಿ ಪ್ರಸಾರಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ

LEGAL LITERACY NEWS LETTER OF KARNATAKA STATE LAW UNIVERSITY, HUBBALLI

ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ

ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್- 2018

ಪುಟ-4

ರಾಷ್ಟ್ರದ ಸಂಪೂರ್ಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಬೌದ್ಧಿಕ ಶಕ್ತಿಯು ಪೂರಕ : ಪ್ರೊ. ವಿ. ಕೆ. ಆತ್ರೆ

ಭಾರತವು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಿದ ರಾಷ್ಟ್ರವಾಗ ಬೇಕಾದರೆ ಹಾಗೂ ವಿಶ್ವದಲ್ಲಿಯೇ ಅತೀ ದೊಡ್ಡ ಶಕ್ತಿಯಾಗಿ ಹೊರಹೊಮ್ಮಬೇಕಾದರೆ ಮೊದಲು ನಾವು ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಸಶಕ್ತರಾಗಬೇಕು. ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಸಶಕ್ತರಾಗಬೇಕಾದರೆ ಮೊದಲು ಬೌದ್ಧಿಕವಾಗಿ ಸಶಕ್ತ ರಾಷ್ಟ್ರವಾಗಬೇಕು. ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರ ಜ್ಞಾನವು ಜ್ಞಾನದ ಕೇಂದ್ರವಾಗಿದೆ. ಮನುಷ್ಯನ ಜೀವನವನ್ನು ಸುಗಮಗೊಳಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ಹೊಸ ಹೊಸ ಆವಿಷ್ಕಾರಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅಂತಹ ಆವಿಷ್ಕಾರಗಳ ಉಪಯೋಗವನ್ನು ಸಮಾಜವು ಇನ್ನೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ವಾಕ್ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಗೌರವ ಮತ್ತು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕೆ ಕುಂದು ಬರದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ವಕೀಲರ ಮೇಲಿದೆ ಎಂದು ಪ್ರೊ. ವಿ. ಕೆ. ಆತ್ರೆ, ನಿವೃತ್ತ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಸಲಹೆಗಾರರು ರಕ್ಷಣಾ ಸಚಿವಾಲಯ, ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು ರಕ್ಷಣಾ ಇಲಾಖೆ ಹಾಗೂ ನಿರ್ದೇಶಕರು ಡಿಆರ್‌ಡಿಓ, ಬೆಂಗಳೂರು ಇವರು ದಿನಾಂಕ 06-09-2018 ರಂದು ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಕಾನೂನು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಉಪನ್ಯಾಸವನ್ನು ನೀಡುವಾಗ ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟರು. ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯನ್ನು ವಹಿಸಿದ್ದ ಪ್ರೊ. (ಡಾ.) ಪಿ. ಈಶ್ವರ ಭಟ್ ಗೌರವಾನ್ವಿತ ಕುಲಪತಿಗಳು, ಕರಾಕಾವಿ, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ಹಾಗೂ ಇನ್ನಿತರೇ ಗಣ್ಯರು ವೇದಿಕೆ ಮೇಲೆ ಉಪಸ್ಥಿತರಿದ್ದರು.

ವಿಶೇಷ ಉಪನ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನುದ್ದೇಶಿಸಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರುವ ಪ್ರೊ. ವಿ. ಕೆ. ಆತ್ರೆ, ನಿವೃತ್ತ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಸಲಹೆಗಾರರು ರಕ್ಷಣಾ ಸಚಿವಾಲಯ, ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು ರಕ್ಷಣಾ ಇಲಾಖೆ ಹಾಗೂ ನಿರ್ದೇಶಕರು ಡಿಆರ್‌ಡಿಓ, ಬೆಂಗಳೂರು. ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ಪ್ರೊ. (ಡಾ.) ಪಿ. ಈಶ್ವರ ಭಟ್, ಗೌರವಾನ್ವಿತ ಕುಲಪತಿಗಳು ಹಾಗೂ ಇತರ ಗಣ್ಯರು ಉಪಸ್ಥಿತರಿದ್ದರು.

ಭಾರತವು ಕಾನೂನು ಶಿಕ್ಷಣದ ಆಗರವಾಗಬೇಕು : ಡಾ. ಶಶಿಕಲಾ ಗುರುಪುರ

ವಿಶೇಷ ಉಪನ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನುದ್ದೇಶಿಸಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರುವ ಡಾ. ಶಶಿಕಲಾ ಗುರುಪುರ ನಿರ್ದೇಶಕರು, ಸಿಮ್‌ಬಯೋಸಿಸ್ ಕಾನೂನು ಶಾಲೆ ಮತ್ತು ಡೀನರು, ಕಾನೂನು ನಿಕಾಯ, ಸಿಮ್‌ಬಯೋಸಿಸ್ ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಪುಣೆ

ಭಾರತವು ಕಾನೂನು ಶಿಕ್ಷಣದ ಆಗರವಾಗಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ಪ್ರತಿ ದಿನ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಅಸಮಾನತೆ, ಅನ್ಯಾಯಗಳನ್ನು ಸಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ನಾವುಗಳು ಸಮಾಜವನ್ನು ಸರಿಯಾದ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಕೊಂಡೊಯ್ಯುವ ಗುರುತರ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದೇವೆ. ಅದರಲ್ಲೂ ಕಾನೂನು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ದೊಡ್ಡದು, ಆದ್ದರಿಂದ ಕಾನೂನು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಕಾನೂನಿನ ರಚನಾಶಾಸ್ತ್ರ, ಕಾನೂನಿನ ಅನ್ವಯಿಸುವಿಕೆ, ಪ್ರಕರಣಗಳ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ, ಶಾಸನಗಳ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದು ತುಂಬ ಅವಶ್ಯಕ ಎಂದು ಡಾ. ಶಶಿಕಲಾ ಗುರುಪುರ, ನಿರ್ದೇಶಕರು, ಸಿಮ್‌ಬಯೋಸಿಸ್ ಕಾನೂನು ಶಾಲೆ ಮತ್ತು ಡೀನರು, ಕಾನೂನು ನಿಕಾಯ, ಸಿಮ್‌ಬಯೋಸಿಸ್ ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಪುಣೆ ಇವರು ದಿನಾಂಕ 20-08-2018 ರಂದು ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಕಾನೂನು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಕಾನೂನಿನ ರಚನಾಶಾಸ್ತ್ರದ ಕುರಿತಾದ ವಿಶೇಷ ಉಪನ್ಯಾಸವನ್ನು ನೀಡುವಾಗ ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟರು.

ಸಂವಿಧಾನದ ಅನುಚ್ಛೇದ 21 ರಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿರುವ ನಮ್ಮ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಘನತೆ ಮತ್ತು ಗೌರವವನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿಯುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯು ಕಾನೂನಿನ ಒಳ ಹೊರಗನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಅತ್ಯಂತ ಅವಶ್ಯಕ. ಕಾನೂನು ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಅರಸಿ ಬಂದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯು ತನ್ನ ಉದ್ದೇಶ ಮತ್ತು ಗುರಿಯನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅಂದಾಗ ಮಾತ್ರ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತ ವಕೀಲನಾಗಲು ಸಾಧ್ಯ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಶತ 70ರಷ್ಟು ಜನರು ಉಚಿತ ಕಾನೂನು ನೆರವನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಅರ್ಹರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ದಕ್ಷ ಮತ್ತು ಸಮರ್ಥ ವಕೀಲರ ಕೊರತೆಯಿಂದ ಜನರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ನೆರವು ದೊರೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಕಾನೂನು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಾದ ತಾವುಗಳು ದಕ್ಷ ಮತ್ತು ಸಮರ್ಥ ವಕೀಲರಾಗಿ ಜನರಿಗೆ ನೆರವನ್ನು ನೀಡಬೇಕೆಂದು ಕರೆ ನೀಡಿದ್ದರು.

ಸಂವಿಧಾನದ ಪ್ರಥಮ ಶಬ್ದ: 'ನಾವು'

-ಪ್ರೊ. (ಡಾ.) ಪಿ. ಈಶ್ವರ ಭಟ್
ಕುಲಪತಿಗಳು, ಕರಾಕಾವಿ, ನವನಗರ, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ

ಸಂಪಾದಕೀಯ

ನಮ್ಮ ಕಾನೂನು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಕಾರ್ಯಚರಣೆಯು ನ್ಯಾಯಸಾಧನೆಗೆ ದಾರಿಯಾಗಬೇಕೆಂದೂ, ರಾಜ್ಯವು ಸರ್ವರಿಗೂ ಸಮಾನ ನ್ಯಾಯವನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಹೊತ್ತಿದೆಯೆಂದೂ ಹೇಳುವ ಸಾಂವಿಧಾನಿಕ ನಿರ್ದೇಶನದ (ಅನುಚ್ಛೇದ 39 A) ಇಂಗಿತವು ಕಾನೂನಿಗೂ ನ್ಯಾಯಕ್ಕೂ ಇರುವ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಗೊಳಿಸುವುದಲ್ಲದೆ ಕಾನೂನು ನೆರವಿನ ಧೋರಣೆಯು ತಿರುಳುಕೂಡಾ ಆಗಿದೆ. ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಲ್ಲಿ ಕಾನೂನಿನ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸುವುದು ಕಾನೂನು ನೆರವು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಅನಿವಾರ್ಯ ಭಾಗವಾಗಿದೆ. ಕಾನೂನು ನೆರವು ಕೇಂದ್ರ (legal aid clinic) ಮತ್ತು ಕಾನೂನು ಸಾಕ್ಷರತಾ ಆಂದೋಲನದ ಮೂಲಕ ಕಾನೂನು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ತಮ್ಮನ್ನು ತಾವು ಸಾಮುದಾಯಿಕ ಪ್ರಯತ್ನಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಕಾನೂನಿನ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪ್ರಸ್ತುತತೆಯನ್ನು ಸುಖೀ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಆಯಾಮವನ್ನು ಹಾಗೂ ಕಾನೂನು ಕಾರ್ಯಚರಣೆಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳಲು ಬಹಳಷ್ಟು ಸಹಾಯ ವಾಗುತ್ತವೆ. ಕಾನೂನು ಸೇವಾ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ ಹಾಗೂ ಸಮಾಜ ಸೇವಾಸಕ್ತ ಸಂಘಟನೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಪಾಲಿಗಾರಿಕೆಯಿಂದ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುವುದು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಕೌಶಲ್ಯವರ್ಧನೆಗೂ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತದೆ.

ಮೇಲಿನ ದೈಯಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾಗಿರುವ ಹಾಗೂ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಕಾನೂನು ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಪ್ರಸಾರಿಸುವ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಕಾನೂನು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ 'ಕಾನೂನು ಕಿರಣ' 2018ನೇ ಇಸವಿಯ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ಸಂಚಿಕೆ ನಿಮ್ಮ ಮುಂದಿದೆ. ಈ ಸಾಕ್ಷರತಾ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ಮತ್ತಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಹಾಗೂ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಕಾನೂನು ಸಾಕ್ಷರತಾ/ ನೆರವು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಅರ್ಥಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮಾಡಲು ನಿಮ್ಮ ಸಲಹೆಗೆ ಸ್ವಾಗತ.

ನಿಮ್ಮ ವಿಶ್ವಾಸಿ,
ಪ್ರೊ. (ಡಾ.) ಪಿ. ಈಶ್ವರ ಭಟ್
ಕುಲಪತಿಗಳು, ಕರಾಕಾವಿ, ನವನಗರ, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ.

ಸಂಪಾದಕೀಯ ಮಂಡಳಿ

ಪ್ರೊ. (ಡಾ.) ಪಿ. ಈಶ್ವರ ಭಟ್ ಕುಲಪತಿಗಳು ಕರಾಕಾವಿ, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ.	ಪೋಷಕರು
ಪ್ರೊ. ಡಾ. ಸಿ. ಎಸ್. ಪಾಟೀಲ ಡೀನ್ ಮತ್ತು ನಿರ್ದೇಶಕರು, ಕರಾಕಾವಿ ಕಾನೂನು ಶಾಲೆ, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ.	ಸಲಹೆಗಾರರು
ಡಾ. ರತ್ನಾ ಭರಮಗೌಡರ ಕುಲಸಚಿವರು (ಪ್ರಭಾರ) ಕರಾಕಾವಿ, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ.	ಸಲಹೆಗಾರರು
ಡಾ. ಟಿ. ಟಿ. ಪಾಟೀಲ ಕುಲಸಚಿವರು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ (ಪ್ರಭಾರ), ಕರಾಕಾವಿ, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ.	ಸಲಹೆಗಾರರು
ಕೆ. ಛೇಮಾಬಾಂಡು ಎಸ್. ಮೂಲಗೆ ಸಹಾಯಕ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು, ಕರಾಕಾವಿ, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ.	ಸದಸ್ಯರು
ಡಾ. ರಂಗಸ್ವಾಮಿ ಡಿ. ಸಹಾಯಕ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು, ಕರಾಕಾವಿ, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ.	ಸದಸ್ಯರು
ಶ್ರೀ. ಸುನೀಲ ಣಾಗಡ ಸಹಾಯಕ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು, ಕರಾಕಾವಿ, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ.	ಸದಸ್ಯರು

ನಮ್ಮ ಸಂವಿಧಾನದ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಯು ಆರಂಭವಾಗುವುದು "ನಾವು, ಭಾರತದ ಜನಗಳು" ಎಂಬ ಶಬ್ದಗಳ ಮೂಲಕ. 1949ರ ನವೆಂಬರ್ 26ರಂದು ಅಂಗೀಕರಿಸಿ, ಶಾಸನಗೊಳಿಸಿ ನಮಗೆ ನಾವೇ ಅರ್ಪಿಸಿಕೊಂಡ ಸಂವಿಧಾನ ವಿಧಿವತ್ತಾಗಿ ಭಾರತವನ್ನು ಸಾರ್ವಭೌಮ, ಸಮಾಜವಾದಿ, ಜ್ಯಾತ್ಯಾತೀತ, ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವಾದಿ, ಗಣರಾಜ್ಯವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವ ಹಾಗೂ ಭಾರತದ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ನ್ಯಾಯ, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ, ಸಮಾನತೆ, ಭ್ರಾತೃತ್ವ, ವೈಯಕ್ತಿಕ ಘನತೆ ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಐಕ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಆಶ್ವಾಸಿಸುವ ಸದುದ್ದೇಶವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಪರಕೀಯರ ಆಳ್ವಿಕೆಯಿಂದ ಮುಕ್ತಗೊಂಡ ಮೇಲೆ ವ್ಯಾಪಕ ಪರಿವರ್ತನೆಯನ್ನು ತರುವ ಮಹತ್ವಾಕಾಂಕ್ಷೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ ಭಾರತದ ಸಂವಿಧಾನವನ್ನು ನಾವು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಗಮನಿಸಿದಾಗ ಜನಶಕ್ತಿಯನ್ನು ರಾಜಕೀಯ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ರಂಗಮಂಚದ ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ತಂದು ಸಂವಿಧಾನವನ್ನು ಪರಿವರ್ತನೆಯ ಶಸ್ತ್ರವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದ ಕುರುಹು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಜನ ಬಲವೇ ಸಂವಿಧಾನದ ಬೆನ್ನೆಲುಬು; ಅದುವೇ ದೇಶವನ್ನು ಯೋಜಿತ ಪ್ರಗತಿಯ ದಿಕ್ಕಿಗೆ ಕೊಂಡೊಯ್ಯುವ ಸಾಧನ.

'ನಾವು' ಎಂದರೆ 1949ರ ಸೂಚಿತ ದಿನಾಂಕದಂದು ಪ್ರಸ್ತುತವಿದ್ದ ಜನತೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಅದು ನಿರಂತರ ಪ್ರವಾಹ. 'ನಾವು' ಎಂದರೆ ಬರಿಯ ಮನುಷ್ಯ ರಾಶಿಯಲ್ಲ; ಅದು ಮೂಲಭೂತ ಕರ್ತವ್ಯಗಳನ್ನು ಅನುಚಾನವಾಗಿ ಪಾಲಿಸುವ ಪ್ರಬುದ್ಧ ಮತ್ತು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತ ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲ. ಆದುದರಿಂದಲೇ ಅನುಚ್ಛೇದ 51-ಎ ಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಲಾದ ರಾಷ್ಟ್ರಾಭಿಮಾನ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಾಮರಸ್ಯ, ಸಂಕೀರ್ಣ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ನಿಸರ್ಗ ಪ್ರೇಮ, ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ವೈಯಕ್ತಿಕ ಹಾಗೂ ಸಮಷ್ಟಿಯ ಪರಿಪೂರ್ಣತೆಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಕಂಕಂಬದ್ದರಾದ 'ನಾವು' ರಾಷ್ಟ್ರಜೀವನದ ಜೀವಾಳಗಳು. 'ನಾವು' ನಿರಂತರವಾದುದರಿಂದ ನಿಸರ್ಗವನ್ನು ಎಲ್ಲ ಮುಂದಿನ ಪೀಳಿಗೆಗಳಿಗೂ ಇರಗೊಡಲು ಅನುವು ಮಾಡುವವರು. ಪರಿಪೂರ್ಣತೆಯೆಡೆಗೆ ನಮ್ಮ ನಡೆಯಾದುದರಿಂದ ಎಲ್ಲ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲೂ ಗುರುತರವಾದ ಸಾಧನೆಯನ್ನು 'ನಾವು' ಮಾಡತಕ್ಕವರು.

ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಯಲ್ಲಿರುವ 'ನಾವು' ಶಬ್ದವು ಬರಿಯ ಸಾಂಕೇತಿಕ ಚಿಹ್ನೆಯಲ್ಲ. ಅಂದರೆ, 'ನಾವು' ಗಳು ಸಂವಿಧಾನವನ್ನು ರೂಪಿಸಿದ ಮಾತೃಕ್ಷೆ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತೆರೆಮರೆಗೆ ಸರಿಯುವ ನಟರಲ್ಲ. ಬದಲು, ಮತದಾನದ ಹಕ್ಕನ್ನು ಚಲಾಯಿಸುವ ಮೂಲಕ, ಲೋಕಸಭೆಯಿಂದ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯವರೆಗೆ ಐದು ಸ್ತರಗಳ ಜನಪ್ರತಿನಿಧಿ ಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವ ಮೂಲಕ, ಪ್ರಜ್ಞಾವಂತ ನಾಗರಿಕರಾಗಿ ಮಾಧ್ಯಮಗಳ ಮೂಲಕ ಎಚ್ಚರಿಸುವ ಮೂಲಕ, ಹಕ್ಕಿಗಾಗಿ ಶಾಂತ ರೀತಿಯಿಂದ ಲಭ್ಯವಿರುವ ವೇದಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೋರಾಟ ಮಾಡುವುದರ ಮೂಲಕ 'ನಾವು' ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತೇವೆ. ಪ್ರಸ್ತುತವಾಗುತ್ತೇವೆ ಮತ್ತು ಸಂಗತರಾಗುತ್ತೇವೆ. ಅನಪೇಕ್ಷಿತ ಆಂತರಿಕ ತುರ್ತುಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಹಿಂದೂಮೈ ಹೊಡೆದೋಡಿಸಿದ್ದು 'ನಾವು'. ಯುಕ್ತವಾದ ಸಾಂವಿಧಾನಿಕ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳ ಮೂಲಕ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಿದ್ದು, ಪಂಚಾಯತ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ್ದು, ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳನ್ನು ಸದೃಢಗೊಳಿಸಿದ್ದು ಮತ್ತು ಇವುಗಳೆಲ್ಲವನ್ನು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತ ಮತ್ತು ಸಮಾಜಮುಖೀ ಸಾಧನಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದು 'ನಾವು' ಎಂಬುದನ್ನು ಮತ್ತಷ್ಟು ಬಲಗೊಳಿಸಿದೆ. ಆದರೆ 'ನಾವು' ಎಂಬುದು ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಲಾದ ಪ್ರಥಮ ಶಬ್ದವೆಂದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಅದು ಅಂತಿಮವಾಗಿ ಸಂವಿಧಾನದ ರಕ್ಷಣೆಯ ಶಕ್ತಿಯನ್ನುವುದರ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಸಂವಿಧಾನವನ್ನು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸುವ ಅಥವಾ ಸಂವಿಧಾನದ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಯಥೋಚಿತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಯೋಗಿಸುವ ಅಧಿಕಾರವು 'ನಾವು' ಗಳಿಗೆ ಬರಲಾರದು. ಜನರ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆಯ ನೇರ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಿಂದ ಜನ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯದ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಒಮ್ಮೆ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿದಾಗ ಜನ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯದ ಮೂಲಕವೇ ಸಂವಿಧಾನದತ್ತ ಅಧಿಕಾರಗಳು ಚಲಾಯಿಸಲ್ಪಡುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ಚಲಾಯಿಸಲ್ಪಡಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಇದ್ದುಕೊಂಡೇ ಅಧಿಕಾರ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವ ವಿಪರ್ಯಾಸ ಸಂವಿಧಾನೀಯತಾವಾದದೊಳಗಿನ 'ನಾವು'ಗಳ ಒಂದು ಸೋಜಿಗ. ಸಂವಿಧಾನವು ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದಾಗ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಮತ್ತು ತಾತ್ವಿಕವಾಗಿ ಜನರು ಅದರ ಅಧೀನರಾಗುವುದು ಸಮಂಜಸ ಮತ್ತು ಇದು ಸಾಂವಿಧಾನಿಕ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಮಿತಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ.

'ನಾವು' ಎಂದರೆ ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದವರು. ಸಮಾನತೆ, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ, ಜೀವಿಸುವ ಹಕ್ಕು, ವೈಯಕ್ತಿಕ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ, ಶೋಷಣೆಯಿಂದ ಮುಕ್ತಿ, ಧಾರ್ಮಿಕ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಮತ್ತು ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಹಕ್ಕು, ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ಹಕ್ಕು, ಸೀಮಿತ ಆಸ್ತಿಹಕ್ಕು ಮತ್ತು ಸಾಂವಿಧಾನಿಕ ಪರಿಹಾರದ ಹಕ್ಕನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡವರು. 'ನಾವು' ರಾಜ್ಯನಿರ್ದೇಶಕ ತತ್ವಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನದ ಫಲಾನುಭವಿಗಳು. ಆ ಮೂಲಕ ಆರ್ಥಿಕ ಸಮಾನತೆ, ಕಾರ್ಮಿಕ ಕಲ್ಯಾಣ, ಸ್ತ್ರೀಯರ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ರಕ್ಷಣೆ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆರೋಗ್ಯ, ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಪಶು ರಕ್ಷಣೆ, ಪರಿಸರ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಹಿಂದುಳಿದವರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಧೋರಣೆಗಳು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ಬರುವ ಮೂಲಕ ಸಪ್ತವಾದ ಹಾಗೂ ಮಾನವ ಘನತೆಗೆ ತಕ್ಕುದಾದ ಬದುಕನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವ ಯೋಗ್ಯತೆಗಳೆಲ್ಲವೂ.

'ನಾವು' ಎಂದರೆ ಬಹುಭಾಷೆ, ಬಹು ಜನಾಂಗ, ಬಹು ಧರ್ಮ, ಬಹು ಪ್ರಾಂತಗಳಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿರುವ ಹಾಗೂ ವ್ಯವಹರಿಸುವ ಸಾಮರಸ್ಯದಿಂದ ಬಾಳತಕ್ಕವರು. 'ನಾವು' ಎಂದರೆ ಬಿಡಿಬಿಡಿಯಾದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ, ಸಮುದಾಯಗಳ ಹಾಗೂ ವರ್ಗಗಳ ಒಟ್ಟು ಸಂಘಟನೆ. ವಿವಿಧತೆಯಲ್ಲಿ ಏಕತೆಯನ್ನೂ, ಸರ್ವ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನೂ ಹಾಗೂ ಸಾರ್ಥಕವನ್ನೂ ಸಾಧಿಸಬೇಕಾದ ಕರ್ತವ್ಯಬದ್ಧರು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ ಮತ್ತು ವರ್ಗವೂ ತಮಗೆ ತಾವೇ ಉದ್ಧಾರದ ಹಾದಿಯನ್ನು ಸಮಾಜದ ಹಾಗೂ ಕಾನೂನಿನ ಆಯಕಟ್ಟಿನ ಒಳಗೆ ರೂಪಿಸಬೇಕಾದ ಆವಶ್ಯಕತೆಯಿರುತ್ತದೆ. ಸಾಂವಿಧಾನಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲ ಅಂಗಗಳು ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರಸ್ಥರು ಸಂವಿಧಾನದ ಕೇಂದ್ರ ಬಿಂದುವಾದ 'ನಾವು' ಗಳಿಗೆ ನಿಷ್ಠರಾಗಿರುವುದು ಕೂಡಾ ಅಷ್ಟೇ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ. 'ನಾವು' 'ನಮ್ಮದು' ಎಂಬ ದೇಶವ್ಯಾಪೀ ಭ್ರಾತೃತ್ವದ ಧೋರಣೆಯು ಶ್ರೇಷ್ಠ ತತ್ವವಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸಾಂವಿಧಾನಿಕ ನೈತಿಕತೆಯ ಮೂಲ ತಿರುಳು ಕೂಡಾ ಇದೇ ಆಗಿದೆ. ❖

ಉಚಿತ ಹಾಗೂ ಕಡ್ಡಾಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಮಕ್ಕಳ ಹಕ್ಕು

ದೇಶದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಅದರ ಆರೋಗ್ಯಕರ ವಿಕಾಸದಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ, ಜಾತ್ಯಾತೀತ, ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಮತ್ತು ಪ್ರಗತಿಪರ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀತಿಗಳು ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರವಹಿಸುತ್ತವೆ. ಮಕ್ಕಳ ಸರ್ವತೋಮುಖ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಶಿಕ್ಷಣವು ಅತ್ಯವಶ್ಯಕ. ಬಾಲ್ಯಾವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಪಡೆದ ತಿಳುವಳಿಕೆ, ಜ್ಞಾನ, ಅನುಭವಗಳು ಒಂದು ವ್ಯಕ್ತಿಯ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ವಿಕಸನದ ತಳಹದಿಯಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಸಮಾಜದೊಂದಿಗೆ ಬೆರೆತುಕೊಳ್ಳಲು ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಕುಟುಂಬದ ದುರ್ಬಲ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿ, ಪಾಲಕರ ಅಜ್ಞಾನ ಹಾಗೂ ಮಕ್ಕಳ ಬಗೆಗಿನ ಅನಾಸಕ್ತಿ ಹೀಗೆ ಮುಂತಾದ ಕಾರಣಗಳಿಂದಾಗಿ ಮಕ್ಕಳು ಶಿಕ್ಷಣ ಸೌಲಭ್ಯದ ಕೊರತೆಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಶಾಲೆಗೆ ಹೋಗುವ ಅವಕಾಶದಿಂದ ವಂಚಿತರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಇಂತಹ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ನ್ಯಾಯ ಒದಗಿಸುವ ಹಾಗೂ ಭಾರತ ಸಂವಿಧಾನದ ಮೂಲ ಮಂತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾದ ಉಚಿತ ಹಾಗೂ ಕಡ್ಡಾಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಸಾಕಾರಗೊಳಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಡಿಸೆಂಬರ್ 2002 ರಲ್ಲಿ ಸಂವಿಧಾನಕ್ಕೆ 86ನೇ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ತಂದು ಅನುಚ್ಛೇದ 21A ಯನ್ನು ಸೇರ್ಪಡೆ ಮಾಡಿಲಾಯಿತು. ಈಗ ಉಚಿತ ಹಾಗೂ ಕಡ್ಡಾಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಮಕ್ಕಳ ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕಾಗಿದೆ. ಹಾಗೇ 2009 ರಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳ ಉಚಿತ ಹಾಗೂ ಕಡ್ಡಾಯ ಶಿಕ್ಷಣದ ಹಕ್ಕು ಕಾಯ್ದೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಲಾಗಿದೆ. ಈ ಕಾಯ್ದೆಯ ಪ್ರಮುಖ ಉದ್ದೇಶ, 6 ರಿಂದ 14 ವರ್ಷ ವಯೋಮಿತಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟ ಎಲ್ಲಾ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರವು ಉಚಿತ ಮತ್ತು ಕಡ್ಡಾಯ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ನೀಡುವುದೆ ಆಗಿದೆ.

ಉಚಿತ ಮತ್ತು ಕಡ್ಡಾಯ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಹಕ್ಕುಳ್ಳವರು:

ಕಲಂ 3 ರ ಅನ್ವಯ 6 ರಿಂದ 14 ವರ್ಷ ದೊಳಗಿನ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮಗು ಉಚಿತ ಮತ್ತು ಕಡ್ಡಾಯ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಸ್ಥಾಪಿತಗೊಂಡ ಅಥವಾ ಸರ್ಕಾರಿ ಸ್ವಾಮ್ಯಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟ ಅಥವಾ ಸರ್ಕಾರದ ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟ ಅಥವಾ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಅಥವಾ ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿ ಗಣನೀಯ ಪ್ರಮಾಣದ ಹಣಕಾಸಿನ ನೆರವನ್ನು ಪಡೆದ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶ ಪಡೆಯುವ ಹಕ್ಕನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ. ಉಚಿತ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕಾಗಿ ನೆರೆಹೊರೆಯ ಶಾಲೆಗೆ ಸೇರಿದ ಯಾವುದೇ ಮಕ್ಕಳ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸುವಲ್ಲಿ ಅಡ್ಡಿಯಾಗುವಂತಹ ಅಥವಾ ತಡೆಹಿಡಿಯುವಂತಹ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಶುಲ್ಕ ಅಥವಾ ಖರ್ಚುಗಳಿಗೆ ಯಾವುದೇ ಮಕ್ಕಳ ಪೋಷಕರನ್ನು ಭಾದ್ಯರನ್ನಾಗಿಸುವಂತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಕಲಂ 8 ಮತ್ತು 9 ರ ಪ್ರಕಾರ ಒಂದು ವೇಳೆ ಯಾವುದೇ ಪೋಷಕರು ಅಥವಾ ಸಂರಕ್ಷಕರು ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಸ್ಥಾಪಿತಗೊಂಡ ಅಥವಾ ಸರ್ಕಾರಿ ಸ್ವಾಮ್ಯಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟ ಅಥವಾ ಸರ್ಕಾರದ ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟ ಅಥವಾ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಅಥವಾ ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿ ಗಣನೀಯ ಪ್ರಮಾಣದ ಹಣಕಾಸಿನ ನೆರವನ್ನು ಪಡೆದ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಬೇರೆ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶ ಪಡೆದಿದ್ದರೆ ಅಂತಹ ಪೋಷಕರು ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣದ ಪೂರ್ಣಗೊಳ್ಳುವಿಕೆಗೆ ಮಾಡಿದಂತಹ ಖರ್ಚು

ಭೀಮಾಬಾಯಿ ಎಸ್. ಮೂಲಗ
ಸಹಾಯಕ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು,
ಕರಾಕಾಬಿ ಕಾನೂನು ಶಾಲೆ, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ

ವೆಚ್ಚಗಳ ಮರುಪಾವತಿಗಾಗಿ ತಮ್ಮ ಹಕ್ಕನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವಂತಿಲ್ಲ. ಪೋಷಕರ ಮೇಲಿನ ಶಾಲೆಯ ಖರ್ಚು ವೆಚ್ಚದ ಭಾರವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಉಚಿತ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಪಠ್ಯ ಪುಸ್ತಕಗಳು, ಸಮವಸ್ತ್ರಗಳು ಬರವಣಿಗೆ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು, ವಿಶೇಷ ಅಗತ್ಯತೆವುಳ್ಳ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ರ್ಯಾಂಪ್ ಮತ್ತು ವಿಶೇಷ ಶೌಚಾಲಯದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ದಿನ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು, ನಿಯತ ಕಾಲಿಕೆಗಳು ಹಾಗೂ ಎಲ್ಲ ವಿಷಯಗಳ ಪುಸ್ತಕ ಹಾಗೂ ಕಥೆ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ಒಂದು ಗ್ರಂಥಾಲಯದ ಸೌಲಭ್ಯ, ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಕಟ್ಟಡ, ಆಟದ ಮೈದಾನ ಇನ್ನಿತರೆ ಮೂಲಭೂತ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಒಳಗೊಂಡಿವೆ.

ಶಿಕ್ಷಣದ ಹಕ್ಕು ಕಾಯ್ದೆಯು, ಶಿಕ್ಷಕರ ಮಕ್ಕಳ ಅನುಪಾತ, ಬೋಧನಾ ಕೊಠಡಿ, ಹೆಣ್ಣು ಮತ್ತು ಗಂಡು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆಯಾದ ಶೌಚಾಲಯಗಳು, ಶುದ್ಧ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಶಾಲೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ, ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ದಿನಗಳು, ಶಿಕ್ಷಕರ ಕೆಲಸದ ವೇಳೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಸಂಬಂಧ ನಿಯಮ ಹಾಗೂ ಮಾನದಂಡಗಳನ್ನೂ ಸಹ ಸೂಚಿಸಿದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಯು ಈ ನಿಯಮ ಮತ್ತು ಮಾನದಂಡಗಳನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಅನುಸರಿಸಲೇಬೇಕು.

ಶಾಲೆಯಿಂದ ಹೊರಗುಳಿದ 6 ರಿಂದ 14 ವರ್ಷದವರೆಗಿನ ಮಕ್ಕಳು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆಯಲು ಶಾಲೆಗೆ ಬಂದಲ್ಲಿ ಮಗುವಿನ ಜನ್ಮ ದಿನಾಂಕದ ಪ್ರಮಾಣ ಪತ್ರ ಇಲ್ಲ ಎಂಬ ಕಾರಣದಿಂದ ಅಥವಾ ಇನ್ನಿತರೆ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಯಾವುದೇ ಮಗುವನ್ನು ಶಾಲಾ ದಾಖಲಾತಿಗೆ ನಿರಾಕರಿಸುವಂತಿಲ್ಲ. 6 ರಿಂದ 14 ರ ವಯೋಮಾನದ ಯಾವುದೇ ಮಗು ಪ್ರವೇಶ ಕೋರಿ ಬಂದಲ್ಲಿ ಮಗುವಿನ ವಯೋಮಾನಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ತರಗತಿಯನ್ನು ಸ್ಥಾನೀಕರಿಸಿ ಪ್ರವೇಶ ನೀಡುವುದು. ಹುಟ್ಟಿದ ದಿನಾಂಕದ ಬಗ್ಗೆ ಅಧಿಕೃತ ದಾಖಲೆ ಇಲ್ಲದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಪೋಷಕರಿಂದ ಸ್ವಯಂ ಘೋಷಣಾ ಲಿಖಿತ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಪಡೆದು ದಾಖಲಾತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಕಾಯ್ದೆಯು ಸೂಚಿಸಿದೆ. ಶಾಲಾ ಪ್ರವೇಶಾತಿ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನೆರೆಹೊರೆಯಲ್ಲಿ ವಾಸವಾಗಿರುವುದನ್ನು ದೃಢೀಕರಿಸಲು ಪೋಷಕರು ಮತದಾರರ ಗುರುತಿನ ಚೀಟಿ ಅಥವಾ ಆಧಾರ ಕಾರ್ಡ್ ಅಥವಾ ಆಧಾರ ಕಾರ್ಡ್ ಪಡೆಯಲು ಸಲ್ಲಿಸಿರುವ ಸ್ವೀಕೃತಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಬಹುದು ಹಾಗೂ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ ಅಥವಾ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡ, ಅಥವಾ ಪ್ರವರ್ಗ-1 ಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಪೋಷಕರು ತಮ್ಮ ಆದಾಯ ದೃಢೀಕರಣ ಪತ್ರವನ್ನು ಮತ್ತು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ ಅಥವಾ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡ, ಅಥವಾ ಪ್ರವರ್ಗ-1 ಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಪೋಷಕರು ತಮ್ಮ ಜಾತಿ ಪ್ರಮಾಣ ಪತ್ರವನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕು.

ಖಾಸಗಿ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶ ಪಡೆಯಲು ಅರ್ಹತೆಯುಳ್ಳವರು:

ಬಡ ದಲಿತ ಹಾಗೂ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಮಕ್ಕಳು ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ

ಕುಟುಂಬದ ಪೋಷಕರು ಅನಾನುಕೂಲ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಅಥವಾ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ವಾಸವಾಗಿರುವ ಬೇರೆ ಯಾವುದೇ ಜಾತಿಯ ಕುಟುಂಬಗಳ ವಾರ್ಷಿಕ ಆದಾಯ ರೂ. 3.50 ಲಕ್ಷಗಳಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಇರುವ ದುರ್ಬಲ ವರ್ಗದ ಮಕ್ಕಳು ನೆರೆಹೊರೆಯ ಖಾಸಗಿ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಶುಲ್ಕವಿಲ್ಲದೆ ಪ್ರವೇಶ ಪಡೆಯಬಹುದು. ಅಂತಹ ವಿಶೇಷ ವಲಯದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಖಾಸಗಿ ಶಾಲೆಗಳು ಕನಿಷ್ಠ ಶೇಕಡ 25 ರಷ್ಟು ಪ್ರವೇಶ ನೀಡಬೇಕು. ಪ್ರವೇಶ ನೀಡುವಾಗ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಪೋಷಕರನ್ನು ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡುವಂತಿಲ್ಲ. ಇದರ ಉಲ್ಲಂಘನೆಯಾದಲ್ಲಿ ದಂಡಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ದೈಹಿಕ ಮತ್ತು ಮಾನಸಿಕ ಹಿಂಸೆಯನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಶಿಕ್ಷಾರ್ಹ ಅಪರಾಧವಾಗಿದೆ. ಶಾಲೆಯ ಪೋಷಕರನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ಶಾಲಾ ನಿರ್ವಾಹಣಾ ಸಮಿತಿಯು ಶಾಲೆಯನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ. ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣದ ಎಲ್ಲ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಲು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ಹಣಕಾಸಿನ ಹೊರೆಯನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ.

ಖಾಸಗಿ ಶಾಲೆಗಳು ಕಾಯ್ದೆಯಡಿಯಲ್ಲಿ ಬರಬೇಕಾದರೆ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಮಾನ್ಯತೆ ಪಡೆದಿರಬೇಕು ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಕಲಂ 18 (5) ರ ಪ್ರಕಾರ ಮಾನ್ಯತೆ ಪಡೆಯದೇ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ರೂ. 1.00 ಲಕ್ಷಗಳ ದಂಡ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ವಿಧಿಸಲು ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ಮೀರಿದ್ದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ದಿನಕ್ಕೆ ರೂ. 10,000.00 ಗಳ ದಂಡವನ್ನು ವಿಧಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಕಲಂ 18 ನಿಯಮ 11 (1) ರಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿರುವಂತೆ ಕಾಯ್ದೆ ಜಾರಿಯಾದ 6 ತಿಂಗಳೊಳಗೆ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುವ ಶಾಲೆಗಳ ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿಗಳು ನಮೂನೆ-1 ರಲ್ಲಿ ಸದರಿ ಕಲಂ (ಎ) ಮತ್ತು (ಎಫ್) ವರೆಗಿನ ಷರತ್ತುಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಅಗತ್ಯ ದಾಖಲೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಸ್ವಯಂ ಘೋಷಣೆಯನ್ನು ಈ ಭಾಗದ ಕ್ಷೇತ್ರ ಶಿಕ್ಷಣಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕು.

ಶಿಕ್ಷಕರ ವಿದ್ಯಾರ್ಹತೆ:

ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಮತ್ತು ಹಿರಿಯ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಮಟ್ಟದ ಬೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಕಠಿಣ ಸವಾಲುಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಲು ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಮತ್ತು ಅಗತ್ಯ ಯೋಗ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದನ್ನು ಖಾತ್ರಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅಂದರೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಕರ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಪರಿಷತ್ತು 1 ರಿಂದ 8 ನೇ ತರಗತಿಯವರೆಗೆ ಬೋಧಿಸುವ ಶಿಕ್ಷಕರ ನೇಮಕಾತಿಗಾಗಿ ಕನಿಷ್ಠ ವಿದ್ಯಾರ್ಹತೆಯನ್ನು ನಿಗದಿ ಮಾಡಿರುವ ಪ್ರಕಾರ ಶಿಕ್ಷಕರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಯಾವುದೇ ಒಂದು ರಾಷ್ಟ್ರದ ಭವ್ಯ ಭವಿಷ್ಯತ್ ನಿರ್ಧಾರವಾಗುವುದು ತರಗತಿಯ ಕೋಣೆಗಳಲ್ಲಿ. ರಾಷ್ಟ್ರದ ಜೀವಂತ ನಿಧಿಯಾದ ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲದೊಂದಿಗೆ ವ್ಯವಹರಿಸುವ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಒಂದು ಬಹುಮುಖ್ಯವಾದ ಉತ್ಪಾದಕ ಇಲಾಖೆ. ಮಕ್ಕಳ ಉಚಿತ ಹಾಗೂ ಕಡ್ಡಾಯ ಶಿಕ್ಷಣದ ಹಕ್ಕನ್ನು ಸಾಕಾರಗೊಳಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕಾಯ್ದೆಯು ಸಹಾಯದಿಂದ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆಯು ಶ್ರಮಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಶ್ಲಾಘನೀಯ. ❖

ಮೋಟಾರು ವಾಹನಗಳ ಅಧಿನಿಯಮ 1988ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಲನಬೇಕಾದ ನಿಯಮಗಳು

ಮೋಟಾರು ವಾಹನದ ಮಾಲಿಕತ್ವ, ಚಾಲನೆ ಮತ್ತು ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಈ ಅಧಿನಿಯಮದಡಿಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ನಿಯಂತ್ರಣಗಳನ್ನು ನಿರ್ಬಂಧಗಳನ್ನು ವಿಧಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅವು ಹೀಗಿವೆ:

- ♦ ಯಾವುದೇ ವ್ಯಕ್ತಿ ಅಧಿಕೃತ ಚಾಲನಾ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಹೊಂದದೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಮೋಟಾರು ವಾಹನಗಳನ್ನು ಚಲಾಯಿಸ ತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.
- ♦ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮೋಟಾರು ವಾಹನದ ಮಾಲೀಕನು ಅದನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ನೋಂದಣಿ ಮಾಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು.
- ♦ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮೋಟಾರು ವಾಹನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ವಿಮಾ ಪ್ರಮಾಣ ಪತ್ರ ಚಾಲ್ತಿಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕದ್ದು.

ಚಾಲನಾ ಲೈಸೆನ್ಸ್ (Driving License):

ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಹೊಂದದೇ ವಾಹನ ಚಲಾಯಿಸುವುದು ಶಿಕ್ಷಾರ್ಹವಾದ ಅಪರಾಧವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೇ ಯಾವುದೇ ಮೋಟಾರು ವಾಹನದ ಮಾಲೀಕನು ಅಥವಾ ಮೋಟಾರು ವಾಹನವನ್ನು ತನ್ನ ಸುಪರ್ದಿ ನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಹೊಂದಿರದ ವ್ಯಕ್ತಿ ಅದನ್ನು ಚಲಾಯಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅದು ಶಿಕ್ಷಾರ್ಹ ಅಪರಾಧವಾಗುತ್ತದೆ.

ಏಳು ವಿವಿಧ ವಾಹನಗಳ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಲೈಸೆನ್ಸ್‌ನ್ನು ಕೊಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಗೇರು ಇಲ್ಲದ ಮೋಟಾರ್ ಸೈಕಲ್, ಗೇರು ಇರುವ ಮೋಟಾರ್ ಸೈಕಲ್, ಅಶಕ್ತರ ವಾಹನ, ಲಘು ಮೋಟಾರು ವಾಹನ, ಸಾರಿಗೆ ವಾಹನ, ರಸ್ತೆಯುರುಳು ವಾಹನ (ರೋಡ್‌ರೋಲರ್), ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ವರ್ಣನೆಯುಳ್ಳ ಯಾವುದೇ ವಿಧದ ಮೋಟಾರು ವಾಹನಗಳಿಗೆ ಲೈಸೆನ್ಸ್‌ನ್ನು ಕೊಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಚಾಲನಾ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಪಡೆಯಲು ಇರುವ ವಯೋ ನಿರ್ಬಂಧಗಳು :

- ♦ ಹದಿನಾರರಿಂದ ಹದಿನೆಂಟರ ವಯೋಮಿತಿ ಯುಳ್ಳವರು ಗೇರ್ ಇಲ್ಲದ ಮೋಟಾರ್ ಸೈಕಲ್ ಅನ್ನು ತಮ್ಮ ಪಾಲಕರ ಸಮ್ಮತಿಯೊಂದಿಗೆ ಚಲಾಯಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅರ್ಹರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ.
- ♦ ಹದಿನೆಂಟು ವರ್ಷ ವಯಸ್ಸನ್ನು ದಾಟಿದವರು ಲಘು (ಹಗುರ) ಮೋಟಾರು ವಾಹನವನ್ನು ಚಲಾಯಿಸಲು ಅರ್ಹರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ.
- ♦ 20 ವರ್ಷ ವಯಸ್ಸನ್ನು ದಾಟಿದವರು ಮಾತ್ರ ಸಾರಿಗೆ ವಾಹನವನ್ನು ಚಲಾಯಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಪಡೆಯಲು ಅರ್ಹರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ.

ಮೊದಲು ಕಲಿಕಾ ಲೈಸೆನ್ಸ್‌ನ್ನು (Learning License) ಕೊಟ್ಟು ನಂತರ ಪಕ್ಕಾ (ಸಮರ್ಥ)

ಲೈಸೆನ್ಸ್‌ನ್ನು ಕೊಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಕಲಿಕಾ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಪಡೆ ಯಲು ಅರ್ಜಿಯೊಂದನ್ನು ನಿಗದಿತ ನಮೂನೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ನೀಡಿಕೆ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಮುಂದೆ ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕು. ಅರ್ಜಿಯೊಂದಿಗೆ ಅರ್ಜಿದಾರನ ಖಾಯಂ ವಿಳಾಸದ ದಾಖಲಾತಿಗಳಾದ ಪಡಿತರಚೀಟಿ (ರೆಶನ್‌ಕಾರ್ಡ್), ಮತದಾರರ ಪಟ್ಟಿ ಅಥವಾ ತಹಶೀಲ್ದಾರರು ಕೊಡ ಮಾಡಿದ ರಹವಾಸಿ ಪತ್ರ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಅರ್ಜಿದಾರನ ಜನ್ಮ ದಿನಾಂಕವನ್ನು ತೋರಿಸುವ ದಾಖಲೆಗಳಾದ ಶಾಲೆ ಬಿಟ್ಟು ಸಂಬಂಧ ಪ್ರಮಾಣ ಪತ್ರ ಅಥವಾ ಜನನ ಉತಾರ; ಅಥವಾ ಅಫಿಡೆವಿಟ್ (ಪ್ರಮಾಣ ಪತ್ರ) ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರ ಜೊತೆ ಅರ್ಜಿದಾರನ ಪಾಸ್‌ಪೋರ್ಟ್ ಅಳತೆಯ ಇತ್ತೀಚಿನ ನಾಲ್ಕು ಭಾವಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅರ್ಜಿದಾರನು ಪಕ್ಕಾ ಲೈಸೆನ್ಸ್‌ನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಅರ್ಜಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದರೆ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಪ್ರಮಾಣ ಪತ್ರವನ್ನು ಅರ್ಜಿಯೊಂದಿಗೆ ಲಗತ್ತಿಸ ಬೇಕು.

ಪಕ್ಕಾ ಲೈಸೆನ್ಸ್‌ನ್ನು (ಸಮರ್ಥ ಲೈಸೆನ್ಸ್‌ನ್ನು) ಪಡೆಯುವುದು ವಿಧಾನ:

ಅಭ್ಯರ್ಥಿಯು ಲೈಸೆನ್ಸ್ ನೀಡಿಕೆ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಅಧಿಕಾರಿಯು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ತೇರ್ಗಡೆ ಹೊಂದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಆತನಿಗೆ ಪಕ್ಕಾ ಲೈಸೆನ್ಸ್‌ನ್ನು ಕೊಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಚಾಲನಾ ಲೈಸೆನ್ಸುಗಳು ಚಾಲ್ತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಅವಧಿ:

ಸಾರಿಗೆ ವಾಹನದ ಲೈಸೆನ್ಸ್‌ನ್ನು 3 ವರ್ಷ ಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ನವೀಕರಿಸಬೇಕು. ಸಾರಿಗೆತರ ವಾಹನದ ಲೈಸೆನ್ಸ್ 20 ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಗೆ ಅಥವಾ ಚಾಲಕನಿಗೆ 50 ವರ್ಷ ವಯಸ್ಸಾಗುವವರೆಗೆ, ಯಾವುದು ಮೊದಲೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ, ಉರ್ಜಿತ ದಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ ನಂತರ ಅದನ್ನು 5 ವರ್ಷಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ನವೀಕರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಿಧದ ಪಕ್ಕಾ ಲೈಸೆನ್ಸ್‌ನ ಅವಧಿ ಮುಗಿದ ನಂತರದ 30 ದಿನಗಳವರೆಗೆ ಅದಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯತೆ ಇರುತ್ತದೆ.

ಮೋಟಾರು ವಾಹನ ವಿಮಾ ಪ್ರಮಾಣ ಪತ್ರ :

ಮೋಟಾರು ವಾಹನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ವಿಮಾ ಪ್ರಮಾಣ ಪತ್ರ ಪಡೆಯುವುದು ಕಡ್ಡಾಯ, ವಿಮಾ ಪ್ರಮಾಣ ಪತ್ರ ಚಾಲ್ತಿಯಲ್ಲಿರದ ಯಾವುದೇ ವಾಹನವನ್ನು ಚಾಲನೆ ಮಾಡುವುದು ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಮತ್ತೊಬ್ಬರು ಚಾಲನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸುವುದು ಶಿಕ್ಷಾರ್ಹ ಅಪರಾಧ, ಅಲ್ಲದೆ ಅಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅಪಘಾತವು ಸಂಭವಿಸಿ, ಆ ಅಪಘಾತದಿಂದಾಗಿ ಯಾವುದೇ ವ್ಯಕ್ತಿ ಗಾಯ ಗೊಂಡರೆ ಗಾಯಾಳುವಿಗೆ; ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ವ್ಯಕ್ತಿ ಮೃತಪಟ್ಟರೆ ಮೃತನ ವಾರಸುದಾರರಿಗೆ; ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಆಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿಗೆ

ಸುನೀಲ ಬಾಗಡ್
ಸಹಾಯಕ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು,
ಕರಾಕಾವಿ ಕಾನೂನು ಶಾಲೆ, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ.

ಹಾನಿಯುಂಟಾದಲ್ಲಿ ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ನಷ್ಟ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕೊಡುವ ಹೊಣೆಯಿಂದ ವಾಹನದ ವಿಮಾಕರ್ತ ಮುಕ್ತನಾಗುತ್ತಾನೆ. ಆಗ ಆ ಹೊಣೆ ವಾಹನದ ಚಾಲಕ ಮತ್ತು ಮಾಲೀಕ ಇವರುಗಳದ್ದು ಮಾತ್ರ ಆಗುತ್ತದೆ.

ಆದ್ದರಿಂದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಾಹನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿ ದಂತೆ ನೋಂದಣಿ ಪ್ರಮಾಣ ಪತ್ರ ಮತ್ತು ವಿಮಾ ಪ್ರಮಾಣ ಪತ್ರ ಸದಾ ಚಾಲ್ತಿಯಲ್ಲಿರುವಂತೆ ಹಾಗೂ ವಾಹನವನ್ನು ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಹೊಂದಿದ ವ್ಯಕ್ತಿಯೇ ಚಲಾಯಿಸುವಂತೆ ವಾಹನದ ಮಾಲೀಕ ಕಾಳಜಿ ವಹಿಸುವುದು ಎಲ್ಲಾ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಸೂಕ್ತ.

ರಸ್ತೆ ಅಪಘಾತಗಳನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವ ಸಲುವಾಗಿ ಮೋಟಾರು ವಾಹನ ಅಧಿನಿಯಮವನ್ನು 2018 ರಲ್ಲಿ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಿ ಅಪರಾಧಕ್ಕೆ ವಿಧಿಸುವ ಶಿಕ್ಷೆಯ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಅಧಿಕಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ವಿವರ ಈ ಕೆಳಗಿನಂತಿದೆ.

1. ಅತಿವೇಗದ ವಾಹನ ಚಾಲನೆ ರೂ. 1000 ಕನಿಷ್ಠ ದಂಡದ ಮೊತ್ತ ಮತ್ತು ಚಾಲನಾ ಪರವಾನಿಗೆ ಅಮಾನತ್ತು.
2. ಮದ್ಯಪಾನ ಮಾಡಿ ವಾಹನ ಚಲಾವಣೆರೂ. 10000 ದಂಡ ಮತ್ತು ಎರಡನೆಯ ಸಲದ ಅಪರಾಧಕ್ಕೆ ಚಾಲನಾ ಪರವಾನಿಗೆ ರದ್ದು ಗೊಳಿಸುವಿಕೆ.
3. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ರಸ್ತೆಯ ಮೇಲೆ ವಾಹನದ ಪಂದ್ಯ ವನ್ನು ಮಾಡಿದಲ್ಲಿ ಚಾಲನಾ ಪರವಾನಿಗೆಯನ್ನು ಅಮಾನತ್ತುಗೊಳಿಸುವುದು.
4. ಮೂರು ಜನರು ಒಂದೇ ವಾಹನದ ಮೇಲೆ ಪ್ರಯಾಣಿಸುತ್ತಿದ್ದರೆ ರೂ. 2000 ದಂಡ ಮತ್ತು ಚಾಲನಾ ಪರವಾನಿಗೆ ಅಮಾನತ್ತು.
5. ಶಿರಸ್ತಾಣವಿಲ್ಲದೆ ವಾಹನ ಚಲಾಯಿಸಿದರೆ ರೂ. 1000 ದಂಡ.
6. ಅಂಬ್ಯುಲೆನ್ಸ್ ವಾಹನವನ್ನು ಅಡ್ಡಿಪಡಿಸಿದರೆ ರೂ. 10000 ದಂಡ.
7. ಟ್ರಾಫಿಕ್ ಸಿಗ್ನಲ್ ನಿಯಮ ಉಲ್ಲಂಘಿಸಿದರೆ (ಮೂರು ಸಲ) ಚಾಲನಾ ಪರವಾನಿಗೆಯನ್ನು ರದ್ದುಗೊಳಿಸುವುದು.
8. ವಾಹನ ಚಾಲನೆ ಮಾಡುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಫೋನಿನಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ಸೂಕ್ತ ದಂಡ ವಿಧಿಸುವ ಅಧಿಕಾರ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಇದೇ ಮುಂತಾದ ಶಿಕ್ಷೆಗಳ ಮುಖಾಂತರ ರಸ್ತೆ ಅಪಘಾತಗಳನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಸರ್ಕಾರ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿದೆ.